

**2019 MEMÒRIA
SERVEI DE SUPORT A
LES ENTITATS DE
SALUT MENTAL DEL
TERRITORI DE LLEIDA**

ÍNDEX

1. Presentació de l'entitat.
2. Organització de l'entitat.
3. Projectes tècnics.
4. Comissions de treball.
5. Activitats amb participació de les associacions de salut mental.
6. Conferències i formacions.
7. Presència als mitjans de comunicació i a les xarxes socials.
8. Conclusions finals i continuïtat del projecte.

1. PRESENTACIÓ DE L'ENTITAT

En data 21 de juny de 2008 es celebra la primera trobada de responsables de les juntes directives de les diferents associacions de salut mental de les comarques de Lleida per tal d'unificar els esforços de les diferents associacions de familiars i usuaris i començar a treballar conjuntament i de forma coordinada. Arran de diverses converses i reunions, es constitueix formalment la Coordinadora d'Entitats de Salut Mental "FECAFAMM - TERRES DE LLEIDA", actualment anomenada Ass. Salut Mental Catalunya – Terres de Lleida. Coordinadora d'entitats de salut mental i addiccions, en data 17 de novembre de 2010, amb el núm. de Registre d'Associacions 43657.

La **MISSIÓ** és contribuir a la millora de la qualitat de vida de les persones amb problemes de salut mental i de les seves famílies, a la defensa de l'exercici dels seus drets i a la plena integració cercant la igualtat d'oportunitats en tots els àmbits de la vida.

La **VISIÓ** de la Coordinadora d'Entitats s'orienta a esdevenir una plataforma de referència dins el territori lleidatà, que aglutini les diverses entitats socials del tercer sector que treballin dins l'àmbit d'intervenció de la salut mental.

En l'actualitat, les entitats associatives que es troben en el territori esdevenen agents de primer ordre, en tant que són les coneixedores reals de les necessitats concretes de les famílies i les persones diagnosticades, de les particularitats i complexitats de cada localitat i cada comarca concreta, així com dels serveis i

1. PRESENTACIÓ DE L'ENTITAT.

recursos que encara avui hi manquen per tal d'obtenir-hi una òptima atenció.

En aquest sentit, l'acord establert entre les diferents entitats, pretén establir ponts de diàleg, de comunicació i cooperació, que permetin l'articulació d'estratègies i línies d'intervenció compartides, que facilitin l'aproximació a la missió i els objectius generals que assumeixen les mateixes, i des d'ara, la pròpia Coordinadora d'Entitats.

2. ORGANITZACIÓ DE L'ENTITAT.

L'Ass. Salut Mental Catalunya – Terres de Lleida. Coordinadora d'entitats de salut mental i addiccions, continua unificant esforços i treballant problemàtiques comunes i específiques de les diferents entitats de salut mental existents al territori lleidatà. Té la finalitat d'aglutinar i promoure un treball conjunt en l'àmbit de la salut mental i esdevenir una plataforma de referència dins del territori lleidatà.

En l'actualitat la nostra coordinadora està constituïda per **nou entitats** que treballen en l'àmbit de la salut mental de la província de Lleida. Algunes d'elles formen part de la Junta Directiva i altres son entitats col·laboradores. També comptem amb el suport de la **Federació Salut Mental Catalunya**.

Les entitats que integren la Coordinadora són :

- Ass. d'Afectats de Discapacitat Derivada de Malaltia Mental Terraferma (AADDMM-Terraferma)
- Ass. Salut Mental La Noguera
- Ass. Salut Mental Ondara-Sió
- Ass. Salut Mental Pla d'Urgell
- Ass. Salut Mental Ponent
- Ass. Sol del Solsonès
- Ass. Talma
- Ass. Salut Mental Pallars
- Ass. Alba
- Alba Jussà SCCL.

2. ORGANITZACIÓ DE L'ENTITAT.

Àmbit tècnic i/o professional.

Pel que fa al suport del projecte portat a terme, se'n deriva la tasca professional d'una tècnica amb una dedicació de 35 hores setmanals, realitzant totes les gestions o actuacions desenvolupades per l'entitat i actuant com a interlocutora entre les diferents associacions que conformen SMC- Coordinadora Terres de Lleida.

Per tal d'implantar el projecte de "*Servei de Suport a entitats de salut mental del territori*" es compta amb la figura d'una administrativa comptable. Aquesta realitza tasques de confecció de pressupostos, justificacions econòmiques, facturació, gestió d'impostos, control tresoreria i comptable pròpies de l'entitat. També presta suport i assessorament en tota aquesta àrea a les entitats membre que ho requereixen.

D'altra banda, la Coordinadora continua donant suport constant a l'Ass Salut Mental Pallars. Gràcies a aquest suport, l'entitat ha pogut consolidar els projectes iniciats el 2016. Concretament, a la zona hi ha una professional a 30h/setmana que dur a terme el Servei d'Atenció a les Famílies i el funcionament propi de l'entitat amb el suport extern de la Coordinadora.

Dades quantitatives

Les associacions que integren la Coordinadora, any rere any, tenen un augment en nombre d'associats i atencions realitzades.

2. ORGANITZACIÓ DE L'ENTITAT.

Actualment, estan prestant serveis a més de **1200 persones afectades** d'un trastorn mental entre els diferents recursos que presten (Servei de Club Social, pisos amb suport, PSALL, programes d'inserció laboral,)

La principal **innovació** de la nostra Coordinadora d'Entitats és que està basada en la gestió de programes de salut mental del territori, en la garantia de la seva execució i en l'eficiència dels recursos i dels agents que intervenen. Treballem des de l'apoderament de la pròpia persona i les famílies dins del sector de salut mental del territori de Lleida.

Durant aquest any 2019, dins de les possibilitats de l'entitat en base a la seva capacitat de recursos i pressupostària, s'ha prestat suport en la gestió de totes aquelles activitats i projectes comuns que es realitzen conjuntament entre totes les entitats. S'ha creat espais de suport i coordinació professional. També s'han organitzat actes en commemoració del Dia Mundial de la Salut Mental 2019.

3. PROJECTES TÈCNICS.

Projecte 1: Supervisió i suport dels projectes de les entitats.

Aquest projecte es va començar a impulsar al 2015, i la valoració d'aquests 5 anys està resultant molt positiva. Dins aquest projecte s'han desenvolupat les següents accions:

- Seguiment del projecte comú "Suport d'Atenció a Famílies" subvencionat per la Diputació de Lleida, i de l'evolució de les accions portades a terme per les diferents entitats. Revisió de la documentació tant de la sol·licitud com de la justificació aportada per cada entitat.
- Realització de reunions tècniques. Treballem en la comissió tècnica tots els referents de les entitats, des d'on supervisem els projectes i detectem les necessitats de cada territori.
- Realització de reunions de Junta Directiva. En aquestes reunions s'estableixen les línies d'actuació i la tècnica de la Coordinadora informa de l'evolució de tots els projectes.
- Suport i seguiment en les demandes de les diferents entitats. Facilitar eines en el cas de que es doni alguna incidència.

Aquest 2019, hi hem d'afegir la coordinació, supervisió, seguiment i avaluació del projecte pilot "Programa de suport a l'autonomia per a persones amb problemes de salut mental que conviuen amb el seu familiar".

Durant el 2019 s'han realitzat un total de 5 reunions de Junta Directiva , 7 reunions tècniques i una assemblea general.

La mitjana d'assistència a les reunions de Junta Directiva és de 7 persones (d'un total de 8) i de la comissió tècnica és de 8 (d'un total de 9).

Aquest any, també hem estat presents a reunions institucionals per tal de fer arribar als càrrecs de l'administració pública les demandes i necessitats del territori. Aquest va ser el cas de la reunió mantinguda amb la sra. Magda Casamitjana, Cap del Programa d'Abordatge Integral sobre els casos de Salut Mental d'elevada complexitat i, una altra reunió amb el sr. José Crespín, subdelegat del Govern Espanyol a Lleida.

3. PROJECTES TÈCNICS.

Durant el mes de maig es va realitzar l'Assemblea General Ordinària per aprovar els comptes i les memòries anuals del 2018 i presentar el Pla de Gestió 2019-2021.

Projecte 2: Obertament- Amb Experiència Pròpia Grup d'activistes Lleida.

L'any 2015 es va decidir fer un encaix dels dos projectes, Obertament i Amb Experiència Pròpia, en el qual hi participen un grup de 14 persones amb problemes de salut mental de la província de Lleida, provinents dels diferents serveis de la xarxa de salut mental.

L'objectiu principal és mitjançant sessions de formació en apoderament i sensibilització, portar a terme accions de lluita contra l'estigma en primera persona dirigits a diversos col·lectius.

Durant aquest 2019 s'ha decidit focalitzar la lluita contra l'estigma a dos col·lectius concrets: els professionals dels mitjans de comunicació i els estudiants de Treball i Educació Social de la Universitat de Lleida.

- Projecte de lluita contra l'estigma amb professionals dels mitjans de comunicació: arran de la concessió d'una subvenció per part d'Obertament, es va dissenyar un

3.PROJECTES TÈCNICS.

projecte de sensibilització dirigit als periodistes de les comarques de l'Urgell, la Segarra i el Segrià. Es van realitzar un total de 3 sessions a Tàrraga i 2 a Lleida amb un total de 10 persones assistents. Les sessions van estar dinamitzades per tres persones amb experiència pròpia i fruit d'aquesta tasca, ha sorgit una col·laboració mensual amb els activistes en primera persona a Ràdio Tàrraga i Nova Tàrraga.

- Sessions de sensibilització amb alumnes de 1r i 4t de Treball Social i alumnes de 4t d'Educació Social: Establim convenis anuals amb la Universitat de Lleida per realitzar un mínim de tres sessions anuals. En aquestes xerrades, expliquem la salut mental des d'una vessant professional i un altra en primera persona. Aquest any, el grup d'activistes ha estat més nombrós i son 4 persones formades donant el seu testimoni als alumnes.

- Comissió realització manifestos Dia Mundial de la Salut Mental i Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat: Com a novetat, aquest any s'ha realitzat una comissió en primera persona encarregada de redactar els manifestos del Dia Mundial de la Salut Mental i del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat.

3. PROJECTES TÈCNICS.

Aquestes persones son les que han realitzat les lectures el mateix dia de celebració. Creiem que és important apoderar a les persones perquè elles mateixes tinguin la seva pròpia veu i realitzin les seves demandes.

Projecte 3: Creativitat i Salut Mental. Quarta Edició.

Durant aquest 2019 s'ha portat a terme la quarta edició del projecte de Creativitat i salut mental. L'exposició s'ha pogut visitar en tres territoris diferents de la comarca de l'Alt Urgell, i s'ha acompanyat d'un espectacle de musicoteràpia del Club Social El Picot. El projecte va finalitzar amb una taula rodona "Art en primera persona" a l'Espai Orfeó Lleidatà en motiu del Dia Mundial de la Salut Mental.

S'especifiquen tots els detalls a la memòria d'aquest projecte en concret.

Projecte 4. Programa de Suport a l'Autonomia per a persones amb problemàtica que conviuen amb el familiar.

Fruit de les reunions tècniques de coordinació, el 2018 va sorgir la necessitat de poder treballar l'autonomia i acompanyament amb persones amb problemàtica de salut mental que conviuen amb el seu familiar.

Gràcies al suport de la Diputació de Lleida, aquest projecte s'ha pogut implementar durant el 2019 com una experiència pilot amb 8 famílies de la província.

3.PROJECTES TÈCNICS.

La intervenció ha estat portada a terme per tècnics socials de l'Associació Alba, Alba Jussà SCLL i de l'Associació de Salut Mental Ponent, mentre que la coordinació, el seguiment i l'avaluació ha estat realitzada per Salut Mental Catalunya Terres de Lleida.

S'especifiquen tots els detalls a la memòria d'aquest projecte en concret.

Projecte 5. Sortides Respir per persones amb problemàtica de salut mental.

La persona que pateix un trastorn mental sever acostuma a dependre econòmica i socialment de la seva família. El Programa Respir ofereix la possibilitat que la persona amb una problemàtica de salut mental gaudeixi d'un recurs lúdic i cultural d'interés, atractiu per a ella i la seva família, que també veu alleugerida la seva tasca de cuidadora.

Aquest 2019 s'ha realitzat una experiència pilot amb el suport de la Fundació de Salut Mental Catalunya. S'ha realitzat una sortida de cap de setmana a Tarragona, on set persones de la província de Lleida han viatjat a Tarragona amb l'acompanyament de dos educadors socials.

S'especifiquen tots els detalls a la memòria d'aquest projecte en concret.

Projecte 6. Suport a les necessitats bàsiques per a persones amb situació de vulnerabilitat.

Aquest és un projecte que hem iniciat al 2019 amb continuïtat al 2020 gràcies al suport del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Vam detectar la necessitat d'alguns casos en comarques de la província de Lleida de rebre prestació d'un ajut per adquisició d'aliments, medicaments, productes d'higiene personal, roba, material escolar bàsic, ajudes tècniques o productes de suport bàsic. Detectada aquesta necessitat per part dels nostres professionals, es procedeix a valorar cada cas per poder gestionar les ajudes directes en base a la demanda justificada i amparada per informes de serveis socials. En aquest sentit, s'han establert els convenis necessaris amb els Serveis Socials Bàsics dels consells comarcals de la Noguera, el Pla d'Urgell i la Segarra per atendre les persones amb necessitats bàsiques que pateixen una problemàtica de salut mental.

3.PROJECTES TÈCNICS.

Projecte 7. Servei d'Assessorament, Suport i Acompanyament a Famílies al Pallars Sobirà.

Des del 2016, Salut Mental Catalunya - Terres de Lleida dona suport directe a la implementació de projectes per a persones amb problemàtica de salut mental i els seus familiars a la comarca del Pallars Sobirà.

Un d'aquests projectes és el de Servei d'Assessorament, Suport i Acompanyament a familiars. L'objectiu general d'aquest servei és proporcionar assessorament i orientació als familiars de persones diagnosticades amb trastorn mental sever per tal de promoure canvis en les dinàmiques familiars, afavorir l'autonomia personal i millorar la qualitat de vida del col·lectiu i llurs familiars.

Les sol·licituds d'accés a aquest programa poden venir derivades del metge de capçalera, del psiquiatra del CSMA, treballadora social del CAP, tècniques dels Serveis Socials, Centres especials de Treball i Entitats Socials d'Inserció Laboral i en alguns casos les persones demanen el servei per iniciativa pròpia. Totes les persones beneficiàries són majors de 18 anys .

Els dos àmbits d'actuació s'agrupen en atenció directa i en atenció indirecta.

A) ATENCIÓ DIRECTA

- 1.- Servei d'orientació i assessorament
- 2.- Atenció psicològica individualitzada
- 4.- Grup d'Ajuda Mútua (GAM)

3.PROJECTES TÈCNICS.

5.-Reunions de coordinació

B) ATENCIÓ INDIRECTA

1.- Atenció i seguiment telefònic als familiars

2.- Atenció via e-mail i telefònica amb els professionals de les entitats públiques i privades amb les quals col·laborem en el pla de treball de les persones que atenem.

METODOLOGIA DE TREBALL

La metodologia de treball desenvolupada per tal d'atendre les sol·licituds al servei d'atenció socio familiar són:

A) ATENCIÓ DIRECTA:

1.- Servei d'orientació i assessorament psicosocial

En aquest servei es realitza una primera entrevista d'acollida a la seu de l'associació per la coordinadora de l'entitat amb l'objectiu de conèixer la demanda i la inquietud de la família i valorar quines són les necessitats més importants a atendre i també se'ls informa dels recursos socials, sanitaris, d'oci etc.. als quals poden accedir. S'elabora un itinerari personalitzat de les línies d'actuació a realitzar que es concreta en un pla de treball consensuat i revisable de forma mensual.

Si la vinculació es porta a terme també se'ls s'ofereix la possibilitat d'adherir-se al servei d'atenció psicològica individualitzada per treballar i gestionar alguns aspectes més personals.

3.PROJECTES TÈCNICS.

2.- Atenció psicològica individualitzada

A partir de les necessitats detectades a l'entrevista d'acollida es programen sessions amb la psicòloga de l'entitat per tal de fer un seguiment de l'estat anímic , analitzar els mecanismes i eines que la persona utilitza en la resolució dels seus conflictes i promoure canvis per tal de que la convivència i la comunicació sigui més adient i sana i es millori la seva qualitat de vida.

3.- Grup d'ajuda mútua (GAM).

És un servei autogestionat per a familiars de persones amb problemàtica de salut mental. Aquest grup es va constituir a finals de 2018 després que dues persones assistissin i finalitzessin la formació de dinamitzadors de GAM facilitada per la Federació de Salut Mental Catalunya. Durant aquest 2019, el grup d'ha consolidat amb trobades mensuals on hi participen entre 7-8 familiars.

Els temes que s'han tractat aquest any han donat resposta a neguits referents a l'acceptació de la malaltia, adhesió al tractament, seguiment del mateix etc.. També altres temes relacionats amb la promoció de l'autonomia personal, hàbits saludables, resolució de conflictes, estratègies per millorar la comunicació familiar etc..

Sovint el format i el tema inicial proposat per aquella sessió es modifica i es reconduïx envers nous temes i neguits que els hi preocupen en aquell moment. Aquest grup rep el suport extern de la tècnica i psicòloga d'ASM Pallars, la tècnica de Salut Mental Catalunya-Terres de Lleida i la tècnica de l'Activa't per la Salut Mental a l'Alt Pirineu i Aran.

3.PROJECTES TÈCNICS.

Durant l'any 2019 el servei ha pogut atendre a 55 famílies i 22 persones de la població en general.

A) ATENCIÓ DIRECTA

- 1.-Servei d'orientació i assessorament: 24 familiars han estat atesos en aquest servei.
- 2.- Atenció psicològica individualitzada:
18 familiars han estat atesos en el servei d'atenció psicològica. 6 homes i 12 dones.
- 3.- Atenció psicosocial a domicili: S'han realitzat 3 atencions a domicili.
- 4.-Grup d'ajuda mútua: 10 persones s'han beneficiat del servei: 8 dones i 2 homes.
- 5.-Reunions de coordinació: S'han realitzat 375 coordinacions durant el 2019 amb serveis implicats a la comarca, com serien els serveis socials i sanitaris bàsics, els serveis de la xarxa de salut mental, Creu Roja, Aja Jussà SCL, l'Activa't per la Salut Mental i els ajuntaments de les poblacions de la comarca.

B) ATENCIÓ INDIRECTA

- 1.- Atenció i seguiment telefònic als familiars Un total de 11 famílies s'han beneficiat del servei: 8 dones i 3 homes.
- 2.- Atenció via e-mail i telefònica amb els professionals de les entitats públiques i privades que intervenen en el pla de treball el.laborat.

El treball realitzat amb els familiars de les persones diagnosticades de problemàtica de salut mental és una tasca de molta importància en el procés de recuperació i de rehabilitació dels usuaris/es. El fet d'implicar i vincular a la família en el pla de treball de l'usuari/a es percep com un alleugeriment per part d'aquest i per part de la família. És viscut com un benefici mutu i una responsabilitat compartida.

La tasca de proporcionar eines i estratègies noves, donar informació per afrontar i resoldre qüestions del dia contribueixen a millorar el sentiment de tranquil·litat i de calma dels familiars.

4. COMISSIONS DE TREBALL.

La Coordinadora forma part de nou comissions diferents de treball:

1. Consell Participatiu Espai Orfeo

Un dels trets diferencials de l'Espai Orfeo és la vinculació del teixit associatiu en la seva gestió a través del Consell Participatiu. Aquest òrgan format pels principals agents culturals i socials de les Terres de Lleida, estarà vinculat a la futura Fundació Orfeo Lleidatà.

La seva missió és aconseguir que el teixit associatiu cultural i social de les terres de Lleida es vinculi en la gestió de l'Espai Orfeo, fomentant el treball en xarxa i els usos de la cultura com a eina d'inclusió.

Les seves finalitats són:

- Vincular la societat civil en la seva gestió a partir de les seves propostes d'activitats i d'usos dels espais.
- Assessorar i vetllar el paper de l'Espai Orfeo en la seva funció de suport al teixit associatiu social i cultural de les Terres de Lleida, a partir de les experiències de les associacions i de les activitats que s'hi realitzin.
- Potenciar el treball en xarxa entre entitats i el desenvolupament de projectes en comú a través de la co-organització d'activitats, programacions estables conjuntes, usos compartits d'espais o el desenvolupant projectes.

Salut Mental Catalunya. Terres de Lleida. Coordinadora d'entitats de salut mental i addiccions forma part del Consell Participatiu de l'Espai Orfeo des del 2013, i cada any es presenta mínim una activitat, que es realitza en aquest magnífic espai. Aquest any, vam realitzar la Taula Rodona "Art en primera persona" en motiu del Dia Mundial de la Salut Mental.

4. COMISSIONS DE TREBALL.

2. Consell de Participació en Salut Mental.

Aquest espai es va crear a iniciativa de l'antic Departament de Benestar social i Famílies i es va engegar el 16 d'octubre del 2015.

Es va crear amb la voluntat que fos un espai que permetés transmetre propostes, demandes, necessitats per part dels especials protagonistes(les persones amb problemàtica de salut mental i les seves famílies) als delegats territorials dels Departament: de Salut i de Treballs, Afers socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

En aquest espai hi ha representació de totes les associacions de familiars de salut mental de la província de Lleida i representació de les persones tutelades a través d'INTRESS.

A les sessions que s'han celebrat, s'han anat tractant qüestions informatives en l'àmbit de la salut mental, recursos socials i sanitaris, i s'ha establert diàleg sobre propostes de millora sobre alguns serveis prestats.

Moltes vegades s'informa a les associacions /entitats de noves legislatures o serveis de nova obertura que afecten directament a les associacions/entitats.

Durant l'any s'han realitzat un total de 4 sessions d'una durada aproximada de dos hores cadascuna. Dos sessions s'han dut a terme a les instal·lacions de la Regió Sanitària de Lleida i Alt Pirineu i Aran i les altres dos a la seu del Departament Territorial de Treball, Afers Socials i Famílies.

4. COMISSIONS DE TREBALL.

3. Comissió d'organització del Dia Internacional de les persones amb Discapacitat 2019.

Com cada any, s'ha participat a la comissió d'organització d'aquest dia juntament amb les tècniques de les federacions de discapacitat de Lleida.

Les entitats participants han estat Federació ALLEM, Down Lleida, Federació ECOM, FEPCAT, FeSALUT, ONCE Lleida i SMC.Terres de Lleida.

L'acte es va dividir en dos parts, al matí es va fer la lectura del manifest a la sala d'actes de l'ONCE, per tal de lluitar per la defensa dels drets de les persones amb discapacitat. I a la tarda es va organitzar un acte festiu, on els assistents van poder gaudir de diferents actuacions i un berenar. Van assistir al voltant de 150 persones. A més, aquest any, des de Salut Mental Catalunya Terres de Lleida, s'ha organitzat una comissió de treball en primera persona per la redacció i lectura del manifest.

4. COMISSIONS DE TREBALL.

4. Taula de Salut Mental

Les Taules de Salut Mental són un espai de reflexió, intercanvi de recursos i treball col·laboratiu per promocionar l'atenció integral de la salut mental al territori. Cerquen la implicació de tots els agents relacionats amb l'atenció a la salut mental en el territori: les entitats del tercer sector, l'administració pública local, l'administració comarcal, la Diputació i la representació territorial de conselleries o organismes de la Generalitat de Catalunya.

A la província de Lleida actualment existeixen sis taules de salut mental, i s'assisteix a totes amb la intenció de conèixer quines son les preocupacions de cada territori envers la salut mental, i les propostes d'acció des de les mateixes taules. D'altra banda, des de la Coordinadora donem suport en totes les comissions de treball i a la creació de Taules en cada territori, assessorament en aspectes metodològics. Aquest 2019 hem donat suport directe a la creació de la Taula de Salut Mental de l'Alt Urgell i la Taula de Salut Mental del Segrià. També hem iniciat les col·laboracions necessàries per inaugurar una Taula a la comarca del Pla d'Urgell al 2020. Actualment, les taules en funcionament son:

- Taula de Salut Mental Urgell-Segarra.
- Taula de Salut Mental Pallars Jussà.
- Taula de Salut Mental Les Garrigues.
- Taula de Salut Mental La Noguera.
- Taula de Salut Mental de l'Alt Urgell.
- Taula de Salut Mental del Segrià (reactivada el mes de desembre de 2019).

4. COMISSIONS DE TREBALL.

5. Coordinació Territorial del Programa Activa't.

Durant el 2019, la Coordinadora d'entitats ha format part de les reunions de Coordinació Territorial del Programa Activa't per la Salut Mental de la Federació de Salut Mental de Catalunya.

El projecte Activa't per la Salut Mental pretén aconseguir que persones amb problemes de salut mental i els seus familiars esdevinguin agents de salut actius en el seu propi procés de recuperació.

És un projecte pilot, de 4 anys de durada, en 13 municipis Catalans. I, a Lleida, **L'Associació Salut Mental Ponent** és l'encarregada d'acollir el programa. Aquest 2019, el programa també s'ha pogut estendre a l'Alt Pirineu i Aran amb l'acollida de **l'Associació Salut Mental Pallars i Alba Jussà SCCL**. Salut Mental Catalunya Terres de Lleida també ha format part de les coordinacions territorials respectives. El nostre paper és servir d'enllaç entre totes les entitats del territori i els programes específics de psicoeducatius per familiars i persones amb problemàtica de salut mental i, també donar suport a la creació i seguiment dels Grups d'Ajuda Mútua (GAM) de la província de Lleida. Durant el 2019, conjuntament amb la Federació de Salut Mental Catalunya, hem dut a terme la 4a Trobada de GAM de la província a Tremp. En aquesta trobada vam presentar els resultats del díptic de la Xarxa de Grups de Suport de Lleida, imprés amb el suport de la Diputació de Lleida i vam reforçar els conceptes metodològics dels Grups d'Ajuda Mútua. Un total de 16 dinamitzadors/es van assistir a aquesta trobada que va finalitzar amb un dinar de germanor.

4. COMISSIONS DE TREBALL.

6. Comissions Clubs Socials.

Salut Mental Catalunya Terres de Lleida va tornar a engegar aquestes comissions el 2018. Les comissions de clubs socials van néixer al 2013 com a proposta de la Federació de Salut Mental Catalunya, que va creure que l'elevat nombre de serveis i les diferències existents entre ells, dificultava la posada en marxa de dinàmiques de caire més participatiu per resoldre les dificultats metodològiques i tècniques que puguin tenir els equips en el seu dia a dia. El criteri territorial potencia, no només el treball en xarxa, sinó també el treball col·laboratiu, unificant esforços, aprofitant i maximitzant el recursos i potenciant la dimensió de les accions.

Aquest any, hem format part de la coorganització de les IV Jornades de Clubs Socials de les Terres de Lleida: Innovació i Reptes al Territori, celebrades el 19 de febrer al Campus Cappont de la Universitat de Lleida.

Durant l'acte van tenir lloc dues conferències: "Intervenció Comunitària des dels Clubs Socials" a càrrec de Cristian Sòria, coordinador del Club Social Marianao i "Context: situació actual de la demarcació de Lleida" a càrrec de Marta Burgell, tècnica de Salut Mental Catalunya Terres de Lleida i el Dr. Josep Pifarré, director dels serveis de Psiquiatria, Salut Mental i Addiccions de l'HU Santa Maria i l'Hospital Sant Joan de Déu Terres de Lleida. Finalment, es van organitzar tres tallers per exposar problemàtiques i solucions dels Clubs Socials al territori.

4. COMISSIONS DE TREBALL.

7. Pla local Antiestigma Urgell i Segarra.

La Coordinadora d'entitats forma part del grup motor del Pla Local Antiestigma en Salut Mental a l'Urgell i la Segarra.

Un Pla Local Antiestigma és un partenariat entre organitzacions i institucions d'un mateix territori, decidides a acabar amb l'estigma i la discriminació per raons de salut mental. Col·lectivament, vam iniciar un treball regular per tal de definir, planificar i executar accions, activitats i projectes de lluita contra l'estigma amb continuïtat en el seu territori.

Durant aquest 2019 s'han començat a implementar les accions planificades en el Pla local. Algunes d'aquestes han estat les sessions de sensibilització amb periodistes de les comarques, dissenyades per Salut Mental Catalunya Terres de Lleida, sessions amb joves de la comarca de la Segarra, una jornada antiestigma el 7 d'abril i dues formacions en històries de vida i apoderament dirigides a persones amb problemàtica de salut mental que desitgen ser formades per poder participar en les activitats. Actualment, ens trobem en la fase d'avaluació d'aquest primer any i amb la redefinició de les activitats a dur a terme per al 2020.

4. COMISSIONS DE TREBALL.

8. Taula Salut i Comunitat de Lleida.

La Taula Salut i Comunitat es va impulsar al febrer de 2018 amb la voluntat de sumar esforços per la Salut Mental a la ciutat de Lleida. Actualment, la Taula està formada per Activa't per la Salut Mental i Xarxa Joves de la Federació Salut Mental Catalunya, l'Associació Salut Mental Ponent, la Coordinadora d'entitats de Salut Mental i Addiccions de les Terres de Lleida, Agrupa't, Servei de Rehabilitació Comunitària (Gestió de Serveis Sanitaris), Aspros, Intress, Sant Joan de Déu Terres de Lleida, el Pla de Desenvolupament Comunitari i Activa Salut Mental.

9. Comissió propostes de millora Atenció GSS.

Una de les funcions de la Coordinació Territorial de l'Activa't per la salut mental és la d'analitzar els informes de devolució de les formacions Prospect, Klau de Re i Proenfa (aquests dos últims, psicoeductius dirigits a la primera persona i familiars, respectivament). A través d'aquí, es van recollir propostes de millora per a l'atenció dels centres de salut mental fetes directament per persones afectades i els seus familiars.

Així doncs, s'ha promogut la creació de la comissió de propostes, integrada per l'Activa't per la salut mental, l'Associació Salut Mental Ponent, GSS i Salut Mental Catalunya - Terres de Lleida. Aquesta comissió treballa el disseny d'implementació de les propostes realitzades.

5. ACTIVITATS AMB PARTICIPACIÓ DE LES ASSOCIACIONS DE SALUT MENTAL

La metodologia i el detall de les activitats desenvolupades dins dels projectes i durant aquest exercici 2019 ha estat la següent:

- Organització i participació en el Dia Mundial de la Salut Mental.

El Dia Mundial de la Salut Mental és un dia en el que, encara més, totes les entitats del territori que treballen en aquest àmbit sortim al carrer per reivindicar els drets de les persones que tenen una problemàtica en salut mental i els dels seus familiars. Aquest 2019, a més, es va realitzar a Sort de la mà de l'Associació Salut Mental del Pallars amb l'organització de la Federació de Salut Mental Catalunya. Va ser un dia ple de reivindicacions i visibilitat en un territori com el Pallars Sobirà.

Paral·lelament, al territori de Lleida totes les entitats van organitzar una varietat d'activitats, van treure taules informatives i des de la Coordinadora d'entitats es va organitzar la lectura del manifest i la Taula Rodona "Art en primera persona".

5. ACTIVITATS AMB PARTICIPACIÓ DE LES ENTITATS DE SALUT MENTAL.

-Reactivació Taula de Salut Mental del Segrià, organitzada per l'Associació Salut Mental Ponent.

- Jornada presentació de resultats Activa't per la Salut Mental al Segrià. Aquesta jornada va comptar amb la implicació directa de l'Associació Salut Mental Ponent com a entitat que acull el programa al territori.

- Celebració final d'any 2019: Com cada any, les entitats celebren amb els seus associats un berenar de Nadal.

5. ACTIVITATS AMB PARTICIPACIÓ DE LES ENTITATS DE SALUT MENTAL.

- Celebració del campionat Contro i Recontro.

El 18 d'abril, Alguaire va acollir la IX trobada del Contro i Recontro, un campionat de botifarra inclusiu que es celebra anualment i que compta amb la participació de serveis i associacions que vetllem per la salut mental al territori de Lleida, així com d'entitats locals aficionades a aquest joc de cartes. Aquest any l'entitat organitzadora ha estat el Club de Botifarra d'Alguaire.

Més de 200 persones s'hi van inscriure de les quals un total de 40 parelles han participat al campionat de cartes i d'altres han realitzat activitats lúdiques i culturals durant tot el dia.

6. CONFERÈNCIES I FORMACIONS.

La tècnica de SMC. Terres de Lleida ha assistit a un total de quatre formacions, dues conferències i tres jornades. Sempre amb l'objectiu d'ampliar horitzons i poder aprofundir més àmpliament sobre quins son els aspectes que influencien a la nostra salut mental i la de les persones que ens envolten. També hem accedir a formacions i conferències sobre recursos específics, i experiències innovadores i competents en aquest àmbit.

- "Formació en acompanyament a la Història de Vida". Formació impartida per Obertament l'11/02 i 17/02 a la Sala de l'Oficina Jove de Tàrraga.

- "Què fer davant situacions de violència masclista". Conferència organitzada per Díxit Lleida l'1 de març a la Sala d'Actes de la Diputació de Lleida.

- Jornada Art Singular. Organitzada per la Fundació Dalmases i l'Associació Alba el 21 de març a Cervera.

- "Millora de les dinàmiques i rols de les Taules de Salut Mental". Formació organitzada per la Federació de Salut Mental Catalunya el 13 de juny a Barcelona.

- Formació en projectes educatius per la lluita contra l'estigma. Organitzat per Obertament el 14 de juny a Barcelona.

6. CONFERÈNCIES I FORMACIONS.

- Formació d'Avaluació i Avaluabletat dels Programes del Tercer Sector. A càrrec d'Ivàlua el 25 de setembre a Barcelona.

- IV Jornades de treball Atenció Primària Salut i CSMIJ. A càrrec de Catsalut el 11 d'octubre a El Pont de Suert.

- Jornada Joves i Salut Mental. A càrrec de la Federació de Salut Mental Catalunya el 29 de novembre a Barcelona.

Durant el 2019, la tècnica de la Coordinadora d'entitats no solament ha assistit a conferències i jornades com a oient, sinó que també ha participat com a ponent i formadora en dues ocasions:

- IV Jornades Clubs Socials de la Demarcació de Lleida: Innovació i reptes al territori.

- Formació "Com votar" per a persones amb discapacitat de l'Associació Talma el 23 de maig.

7. PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ I A LES XARXES SOCIALS.

Xarxes socials i web.

Des de la Coordinadora d'entitats considerem de vital importància ser visibles en la societat en general. La nostra web està actualitzada dia a dia amb les notícies de les entitats que integren la Coordinadora i amb una agenda d'activitats del territori, sent un portal de referència en l'àmbit de la salut mental a les Terres de Lleida.

www.salutmentalterresdelleida.org

També hem ampliat l'activitat del nostre twitter : @SMC_TLLEIDA on pretenem formar part de la gran comunitat virtual que comparteix notícies i d'altres materials sobre salut mental a nivell estatal. **Durant aquest 2019 hem continuat augmentant el nombre de seguidors a les xarxes tant al nostre compte de Twitter, com al de Facebook.**

Considerem que és necessari que la nostra Coordinadora d'entitats de Salut mental i addiccions estigui a les xarxes socials, i que tothom que li interessi pugui conèixer els seu estat i quines accions està portant a terme. També pretenem establir aliances amb altres recursos, per a poder millorar i crear sinèrgies que ens beneficien, i ens facin créixer.

Paral·lelament, continuem fent difusió de totes les entitats i de la pròpia coordinadora mitjançant el repartiment de díptics de la coordinadora als diferents recursos de salut mental de les terres de Lleida.

Mitjans de comunicació.

Al 2018 vam donar un impuls important a la presència de la Coordinadora als mitjans de comunicació, acció que hem volgut continuar desenvolupant durant aquest any, degut a la importància de ser presents als mitjans de comunicació i donar a conèixer la feina que es realitza. Algunes de les entrevistes concedides han estat:

7. PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ I A LES XARXES SOCIALS.

- Presència al diari Segre i Lleida TV en motiu del Dia Mundial de la Salut Mental:

- Presència al Diari La Manya en motiu de la Taula Rodona "Art en primera persona":

7. PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ I A LES XARXES SOCIALS.

- Presència al diari La Manyana en motiu del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat.
- Article d'opinió de Laura Cardona, diari Nova Tàrrrega: "Reflexions entorn com tractem la salut mental a la premsa":
https://www.novatarrega.cat/noticia/105222/reflexions-entorn-de-com-tractem-la-salut-mental-a-la-premsa-a-entre-blanc-i-negre?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook&fbclid=IwAR02S1_ItxGdKoGN1hBAWFKfAtS5kXE1TGEXzF_EYJcgmHtiIXpkDXeIbNQ
- Diari La Manyana: Reunió de la Coordinadora de salut mental amb el sr. José Crespín, subdelegat del Govern d'Espanya a Lleida:

FOTO: Subdelegación / El colectivo trasladó sus objetivos y retos

Reunión entre Crespín y las entidades de salud mental

El subdelegado del Gobierno en Lleida, José Crespín, recibió ayer a representantes de la Coordinadora d'Entitats de Salut Mental de Lleida que le explicaron el pro-

yecto *Activa't per la Salut Mental*, junto al informe de la situación actual de la salud mental en Lleida que da a conocer las necesidades e inquietudes del colectivo.

8. CONCLUSIONS FINALS I CONTINUÏTAT DEL PROJECTE.

Des de l'Ass. SMC – Terres de Lleida, ens basem en el treball coordinat i en xarxa, acollint a totes les entitats del territori de Lleida que treballen dins l'àmbit de la salut mental amb la finalitat d' unificar esforços i establir objectius comuns.

Ens basem en la gestió de programes de salut mental del territori, en la garantia de la seva execució, aprofitant l'eficiència dels recursos i dels agents que intervenen, mitjançant l'apoderament del sector de salut mental al territori de Lleida.

A més, pretenem unificar un model únic a nivell territorial on, la coordinació del servei es porti a terme pel tercer sector i els agents implicats siguin tots els serveis de salut mental públics o privats. A més de comptar amb la participació no únicament dels familiars sinó també dels professionals del sector i de les persones afectades per un trastorn mental.

Durant el 2020 pretenem donar continuïtat i, fins i tot, poder comptar amb més recursos tècnics i econòmics per tal d'implementar més àmpliament un servei de suport i coordinació a les diferents entitats de familiars i usuaris de salut mental del territori de Lleida. Impulsar i coordinar nous projectes específics sorgits de la detecció de necessitats que es produeixen en els nostres espais de coordinació.

Josep Lavin Llano

President de Salut Mental Catalunya. Terres de Lleida
Coordinadora d'entitats de Salut Mental i Addiccions.